

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ПЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗАПРОШУЮТЬ ПРЕЗ. РУЗВЕЛТА ВІДВІДАТИ ВИЗВОЛЕНУ ФРАНЦІЮ

ВАШИНГТОН. — На підставі описі урядових кол можна прийти до висновку, що президент Рузвелт в недалекій будучині поїде до Франції і там стрінеється з прем'єром Чорчілем Секретар стейту Корделл Гол оприлюднив ноту французького дипломатичного посла Анрі Опенота, в якій „Джордж Бідо, міністер закордонних відносин уповажив мене подати до Вашого відома, що тимчасовий уряд Франції, у відчуттю вдячності цілого французького народу... почувавсяб вдячним, колиб міг повитати президента Рузвелта у визволенім Парижі". Тимчасовий уряд чувсяб спеціально щасливим, колиб Ви, Пане Секретарю, товаришили йому в дорозі... З огляду, що ще 9 жовтня англійський прем'єр Чорчил висловив надію, що незабаром відбудеться стріча „Великої Трійці“, є здогад, що така стріча відбудеться в Лондоні і при цій нагоді президент Рузвелт відвідає Париж.

ПЕРЕДБАЧУВАННЯ ВИСЛІДУ ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ.

ВАШИНГТОН. — Оба кандидати більших партій на президента Злучених Держав покінчили свою передвиборчу агітацію, а їх останній апель, щоб виборці йшли масово до голосування, є вже лише патріотичною маніфестацією. У суботу 5 листопада президент Рузвелт виголосив свою останню промову в приватності 45,000 осіб у бальовім Парку. У промові сказав, що ще ніколи за його життя кандидат противної партії не вживав „такого перекручування фактів і вивертання правди, як при цих виборах“.

Губ. Дюї у своїй промові в Медисон Сквер Гарден в Нью-Йорку в суботу перед 72,000 аудиторією обвинувачував президента в непотрібнім продовжуванні війни і назвав такий крок „нездарністю“. Війна продовжується — на думку Дюї, оперту на висловах військових знавців, — тому, що американський уряд оприлюднив пляни секретаря скарбу Моргентаву в справі трактування повенної Німеччини, а це викликало завзятий опір німців.

Опінія, висловлена 56 письменниками й газетярми про вислід виборів, така, що през. Рузвелт має запевнених 176 електоральних голосів, а 156 можливих, разом може дістати 332 голоси. Губ. Дюї має запевнених 147 електоральних голосів, а 52 можливих, разом 199 голосів.

КАНАДІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ВІЙНИ ПРОТИ ПРИМУСОВОЇ СЛУЖБИ.

ОТАВА (Канада). — Новоіменованій канадській міністер війни ген. Андрій МакНотон заговорив в загадочний спосіб про сподіваний кінець війни. Він каже між ін.: „Числа, про посилення вказують, що ми певно можемо рахувати на якийсь скорий час, але небезпека положення стає поважною“. Обговорюючи різницю в поглядах на введення примусової військової служби, міністер заявив, що „наша найкраща надія лежить в традиційній нашій системі добровільної служби“.

АМЕРИКА СКЛИЧЕ КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ ЗАГРАНИЧНОЇ ТОРГОВЛІ.

ВАШИНГТОН. — Департамент торгівлі обговорює можливість скликання міжнародних конференцій для складення американської політики в справі закордонної торгівлі. Йде в першу чергу про зниження мита на заграничні продукти, а крім цього повенні відносини вимагають створення якогось світового центра для виміни воєнних продуктів, які надаються для цивільного вжитку.

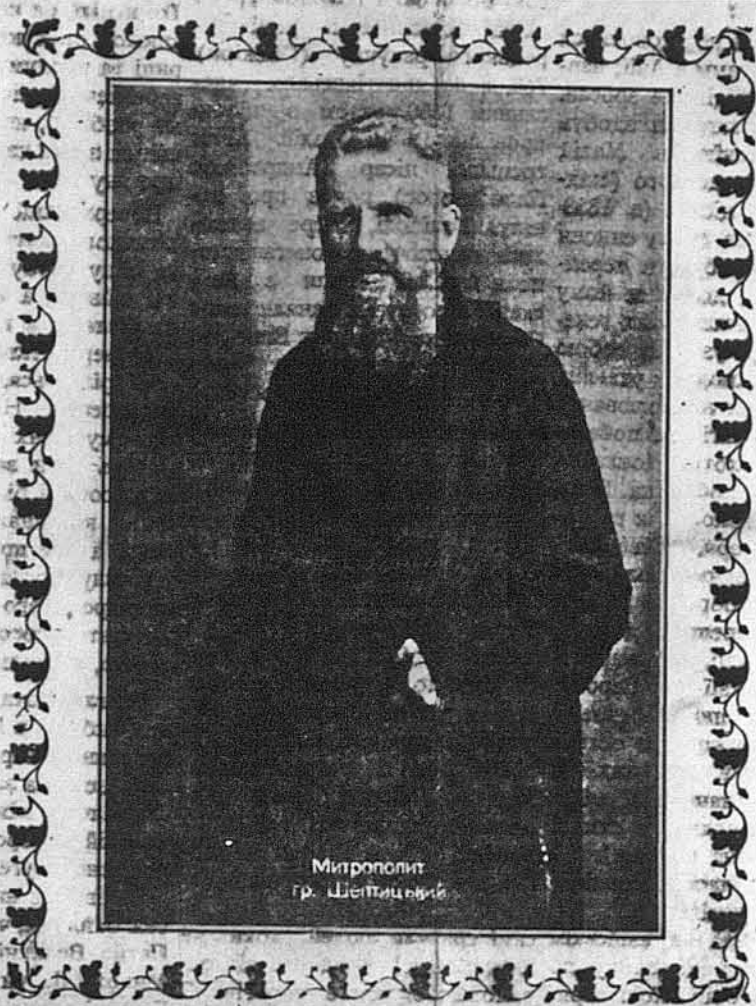
ВЕНЕРИЧНІ НЕДУГИ ПРИЧИНОЮ ЗМЕНШЕННЯ ВОЄННОЇ ПРОДУКЦІЇ.

ФЛЯДЕЛЬФІЯ. — Бувший окружний директор агенції федеральних робіт Галагер виявив, що нестрайки є загрозою для воєнної продукції, а венеричні недуги, які розповсюднуються між робітниками і не дають їм правильно працювати. „Це знають лише лікарі“ — сказав Галагер при відкритті нового шпиталю — „а пересічна публіка не догадується причини частих занедужань між робітниками“.

КИТАЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ НАДІЄТЬСЯ ПРИЯЗНИ З АМЕРИКОЮ.

НЮ-Йорк. — Директор Асошіейтед Прес Кент Купер дістав телеграму від начального генерала китайської републики Чян-Кай-шека з висловами подяки за підтримання його становища при відкритті американського генерала Стилвела. При цім сказав, що „вигляди на успішну і тисну співпрацю на полі військовім, економічнім і політичнім знамениті“.

ШУКАЄТЕ ПРАЦЮ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

Митрополит
г-р Шептицький

Вісти з Москви про смерть митрополита А. Шептицького

Різни американські пресові агенції подали короткі звідомлення про те, що у Львові помер Митрополит Андрій Шептицький в 79-тім році життя. Подано їх на підставі звідомлення советської пресової агенції Тасс. Поминаючи різні неточности, що подані в тих новинках, виходило з того, що подає Асошіейтед Прес, що Митрополит помер 4. листопаду. Знов Релігійна Новинарська Служба подає, що похорон плянується на день 5. листопаду в катедрі Св. Юра у Львові. З того виходило, що Митрополита похоронено минулої неділі. Асошіейтед Прес ще подала, що „Йосиф Сліпий став виконуючим обовязки Митрополита“. Це певно мова про архієпископа Йосифа Сліпого, щодо якого особи вже давно ходили вісти, що має стати наступником Митрополита Андрія Шептицького.

Південно-американські републики негодують проти легковаження їх у летунській міжнародній раді

ШКАГО. — Делегати південно-американських републик, які беруть участь в нарадах конференції про повітреплавство, негодують на плян Злучених Держав щодо складу пропонованої тимчасової міжнародної авіаційної ради. Пропонована рада малаб бути складена з 15 членів, отже 19 південно-американських републик не малиб належного заступництва лише тому, що вони малі — як твердить делегат републики Куби, Луїс Мачало. Він каже, що це був би крок, який дав би притоку на будуче легковажити малі держави в міжнародних зносинах. Щоб запобігти прецедесови на будуче, Мачало зголосив свій плян, який має підтримку південно-американських републик.

Швайцарці обурені на совети

БЕРН. — Заява советського комісара заграничних справ Вячеслава Молотова, що Швайцарія допускається фашистських практик та вед ворогувала зо советським союзом, викликала горяче обурення в цілій швайцарській публічній опінії й швайцарській пресі. Швайцарський уряд збирається дати офіційну відповідь на цей закид. Відповідь буде дана після зборів Федеральної Ради Швайцарії, що зібралася в понеділок. Преса підносить з притиском, що Швайцарія все держалася строго неутралної політики; вона добуває в заяві Молотова політичну загрозу та удар по швайцарському праві самоозначення.

ГІМЛЕР ОБІЦЮЄ, ЩО НІМЦІ ЩЕ ВЕРНУТЬСЯ ДО РОСІЇ

Лондонське радіо подає, що в Лондоні чути було радіову промову начальника Гестапо, Гайнріха Гімлера, до бувших німецьких колоністів у Росії. В цій промові Гімлер обіцяв німцям, що „скорше чи пізніше“ німецька армія знову піде поза границі Райху та добуде назад території, яких потреба для великої німецької імперії.

Гімлер додав, що це треба підчеркнути в даний мент, коли не все для німців іде як слід.

НЕМА МІСЦЯ НА МИРОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ДЛЯ НЕВТРАЛЬНИХ ДЕРЖАВ

ЛОНДОН. — У відповідь на домагання еспанських газет, аби Аліянті признали Еспанію місце на мировій переговорах зо закінчення цієї війни, заявив лорд Ванситарт у розмові з газетярми, що на мировій конференції не буде місця для неутралних держав.

Лорд Ванситарт є головним британським речником „твердого мира“ для Німеччини.

АМЕРИКАНЦІ БОМБАРДУЮТЬ СИНГАПОР

ВАШИНГТОН. — Американські літаки повели далі офензиву проти японських баз. Передусім „суперфортеці“ збомбардували флотну базу в Сингапурі, котра від часу забрання її японцями від британців була вільна від атак. Американські бомбовики прилетіли з Індії та розбили доки, вартати до напавок та інші подібні воєнні інсталляції, як також кораблі, що стояли тоді при причалах.

Інші відділи бомбовиків били по рафінеріях авіаційної газоліни в Пангалані Брандані, на північному побережжю острова Суматри.

Ні один літак не пропав у цих операціях.

БЕРУТЬ У КЛІЩІ ЯПОНЦІВ НА ЛЕЙТЕ.

ГОЛОВНА АМЕРИКАНСЬКА КВАТИРА НА ФІЛІПІНАХ. — Війська Американської Двацять Четвертої Дивізії заняли Пинамопан, стратегічно важне місто на острові Лейте, і негайно звернули свої сили на облогу Ормока, котре вже острілювала далекоюягла американська артилерія. Цілий сектор Ормоки беруть тепер американські війська в огонь з двох боків. З добуттям Ормоки буде зломаний опір японців на всьому острові Лейте.

ПОВАЖНІ АЛІАНТСЬКІ УСПИХИ В ГОЛЯНДІ.

ПАРИЖ. — Завдяки успіхам кількох останніх днів аліантських війська в Голяндії займають 50 миль довгу лінію здож ріки Мези, від Гертогенбоша до Північного моря. Остров Вальхерен майже очищений з ворожих військ. На схід від нього британці заняли Гертруденберг та острілюють Мердік.

Американські й британські війська поробили теж поважні поступи здож голяндсько-німецької границі.

НІМЦІ ВОРОНЯТЬ ДО ОСТАННЬОГО ДОСТУПУ ДО КЕЛЬНА.

Німецькі війська ставлять завзятий опір американцям коло села Шмідта на дорозі до Кельну. Німці видно дістали приказ держати цю позицію за всяку ціну. Не дивлячися на те, що зо села просто ніщо не осталося, німці ще далі в ньому держаться, як також на вищій позиції на полудне від села.

Американські воєки говорять про цей бій, що йде в глибокому болоті, як найзавязтіший бій від бою за Сан-Льо в Нормандії. Не дивлячися одначе на ворожий спротив, американці роблять постійний, хоча повільний поступ і бій повертається рішучо в користь американців.

ВАЖКІ ВТРАТИ БРИТАЙЦІВ КОЛО ВАЛЬХЕРЕН.

ЛОНДОН. — Бритійська адміраліція подає, що атака британських збройних сил з моря й суходолом на німецькі позиції на голяндському острові Вальхерені була получена з важкими втратами. З 25 кораблів, що брали участь в операціях минулої середи, німецька артилерія захопила або ушкодила 20.

ЧЕРВОНА АРМІЯ БОМБАРДУЄ БУДАПЕШТ.

ЛОНДОН. — За донесеннями мадярського радія, мадярська столиця Будапешт находиться тепер уся під важким обстрілом советської артилерії. Війська червоної армії находиться несповна п'ять миль від Будапешту. Вона вже заняла підстоличну місцевість Андраші та місто Такшонь, на полудне від Будапешту.

Румунські й деякі мадярські донесення кажуть, що російські війська вже добилися на вулиці Будапешту; російські комунікати цих донесень не потверджують. Вони кажуть, що війська генерала Малиновського забрали у боях між ріками Дунаєм і Тисою в полон 3,000 німців і мадярів.

ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА В БУДАПЕШТІ.

За румунськими донесеннями, в Будапешті панує горячковий рух. Мадяри й німці концентрують свої сили в Буді, на західному березі Дунаю.

Так зване „вільне мадярське радіо“ подає, що в Будапешті повстали проти мадярського уряду мадярські робітники. Найлютіший бій розвинувся за посідання острова на ріці, на котрому є будештенська радіова станція. Останні комунікати тої станції були подані в німецькій мові, з чого робиться загально висновок, що станція заняла від мадярів німці. До Стокгольму прийшла вістка, досі з інших жерел не потверджена, що в суботу висаджено міст св. Маргарети, що лучить Буду з Пештом.

Червона армія видно робить завзяті зусилля, аби добути Будапешт перед вівторком, на котрий припадає 27. річниця большевицької революції.

НОВА ІТАЛІЙСЬКА АРМІЯ.

РИМ. — Офіційно потверджено вістку, що нова італійська армія незадовго буде виправлена на воєнний фронт. Вона займе позицію попри П'яту й Восьму Армію. За заявою італійського прем'єра Боніомія, нова італійська армія буде складатися принаймні з 6 дивізій.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)
 FOUNDED 1893
 Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1941 under the Act of March 8, 1879.
 Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
 Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRYant 9-0582
 Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Митрополит А. Шептицький

Замовкла навіки Людина, якої слова і діла були для українського народу впродовж останніх десятиліть такими вимовними щодо християнської моралі, залізної прикованні до своєї Церкви та цілковитої відданості службі ідеалам українського народу, що цього не відчуті й не оцінені — прямо неможливо навіть ворогови Христової Церкви і незалежної України, а не то українському народові. Замовкла отже Людина, яка по всі часи остане у вдячній пам'яті українського народу за те, що те місце, де вона жила, стало через її поведіння для цілого народу символом ідейності і характерності, благородності і посвяти, радості і терпіння.

Високий Достойник з Юра ще за Австрії, в Галицькій Соїмі, говорив розважне слово полякам, обстоюючи з Українським Соїмовим Клубом права українського народу. Він теж обороняв ті права, зокрема справу українського університету, в в'єнській Палаті Панів, якої був членом.

Гідно й достойно витерпів Митрополит російсько-царське заслання в часі першої світової війни, яке то заслання покрило ганьбою російський уряд перед очима цілого поступового світу.

Знов відроджену українську державу, в Києві й Львові, пішов Митрополит обороняти як політичний іммігрант, не маючи доволу зможу повернутися до Львова через польську окупантську владу. Стукав тоді Митрополит з меморіалами до можних світа в Римі, Парижі, як і в — Вашингтоні. А вернувшись був свідком, і часником масового українського протесту перед Юром проти рішення Аліантів прилучити Галичину до Польщі, в березні 1923 року. За пастирські листи, що потішали український нарід і клеймили варварські вчинки польської влади, як от славну „паціфікацію", був ганьблений польською пресою і польськими послами у варшавській соїмі. В тому самому часі гамував теж пристрасти, що доводили до розколу українське громадянство, особливо, коли йшло про душу і життя української молоді, втягненої в вир революційної боротьби.

Опинившись потім під німецькою окупацією, а в кінці — під совєтською, а потім знов під німецькою, а при останку знов під совєтською, Митрополит переживав нові страшні удари, що спадали на український нарід і церкву. Не багато ми про це знаємо, але й з того, що знаємо, можна сказати, що це було чисте цекло на землі. А яким воно є для українського народу при самій смерті Митрополита, пізнати найвимовніше по тім, що в тому дні, в якому надійшла з Москви відомість про його смерть, звідомляють з Лондону, що совєтська влада далі переводить на „визволених" західно-українських землях нові масові арешти української людності, та що вже арештовано в самій Галичині 20,000 українців, запідозрених у „співпраці з німцями", та що тисячі вже вивезено на Сибір. А що совєтська влада, як звідомляють з Лондону, рішила тим разом пристосувати до українців „якнайгірші методи", то можна собі уявити, що то тепер діється на тих нещасних „визволених" західно-українських землях. Та нам здається, що в таких хвиликах смерть Митрополита, смерть Патріота і Мученика, зробить і по смерті велику прислугу українській нації. Вона додасть їй сили у терпіннях. Вона скріпить віру в остаточної перемогу правди, якою жив і в якій певно й помер — Митрополит Андрій Шептицький.

ЯК ТУРКИ ОПАНУВАЛИ ДАРДАНЕЛІ

З нагоди примусової згоди Туреччини дозволити аліантським кораблям переплисти пролив Дарданелі, який відділяє Азію від Європи і є цілковито в турецьким посіданні, варті згадати, як прийшли в посідання Дарданелів теперішні його володарі, тобто турки.

У книжці князя Дмитра Кантемира „Історія Турецької Імперії" переказано зовсім інтєресно заняття Дарданелів за часів другого турецького імператора Орхана. Пише Кантемір про це так:

„Цісар Орхан не вдоволься своїми перемогами в Азії; навпаки, його амбіція ще зроста. Отже, скоро лише він здобув провінцію Бітунію в Малій Азії від царгородського (східне римського) цисаря (в 1338 р.), він доручив своєму синуви Соліманові спробувати перейти до Європи, додавши йому до помочи найславніших генералів. Соліман узяв із собою 80 вибраних людей, удаючи, що йде з ними на полювання в околиці Айдингік на побережжю Азії. Він хотів докладно прослідити це побережжя. В тодішній часі розпорядок царгородського цисаря, potwierджений християнськими володарями Європи, забороняв під карою смерті переправу лодкою з Європи до Азії, а туркам перепливати з Азії до Європи. Щоби обійти цю небезпеку, Соліман побудував два сплавні на карках волів, звязаних по парі зі собою ланцюгом міхурів і на один сплав сів самий. Це була місячна погідна ніч і переправа вдалася справніше, ніж Соліман надіявся. Він виправився із села на азійським березі і прибув до замку по європейським боці. Коли приставив безпечно своїх людей, Соліман казав зловити одного єврея, котрий вів його підземним вхлдом до одного міста. Напавши нічю несподівано на мешканців, котрі ніколи наїзду не сподівалися, легко їх переміг. Однак поступив з ними дуже лагідно, навіть обіцяв їм подарунки, коли вони переведуть на азійський бік кораблі, які стояли у пристанях Балаяр і Ахліяман. Полонені мешканці так зробили і в кількох годинах переправили на кораблях з Азії до Європи яких 3,000 турків. Ранком заняв Соліман замок Гінособонія, полишив там сильну залогоу і припаси. Над залогоу поставив командантом Ахебета, від котрого після ціла околиця дістала назву Ахеобазис.

Однак город Галіполі, що лежить по європейським боці, спинив дальший похід Солімана, Губернатор Каляконіяс зібрав тільки грецької молоді, кількі лише міг, і заступив Соліманові дорогу. Бій тривав довго і його вислід був непевний. Але турки, сильніші числом і відвагою, вкінці перемогли і приневольили греків скоронитися за мурами міста. Соліман не хотів втратити своїх людей, тому рішився взяти місто облогою і голодом. Він прикликав залогоу із замків, які вже були в його власті і обляг місто. Вичерпані довгою облогою і голодом греки вкінці піддалися в році турецького рахунку (Геджірі) 760, а за християнським численням 1359, разом з цілою провінцією Харіполіс. Коли грецький цисар (Андронікос Палеологос) почув про заняття Галіполі, котре вважалось за ключ до Константинополя й цілої Європи з Азії, сказав, що турки заняли лише Свіношник і Цебрін Вина, бо так можна перекласти назви деяких занятих місцевостей.

Наступного року султан Орхан вислав ще другу армію до Європи під проводом свого другого сина, Мурада. Оба брата злучили свої сили і в такій спосіб Соліман заняв міста Мальгара й Ірсалям, а Мурад заняв замок Епібатос, десять годин дороги від Константинополя. Описая обляг Мурад місто Хорлю або Тірліос, положене між Константинополем і Адрианополем. Мешканці міста не лише відмовилися піддатися, але ще й почали робити випадки на турків, завдаючи їм тисячі втрати. Серед тих випадів вони й самі втратили людей, доки не вигинули всі до одного від переможного числа ворогів. З лізтва за цей опір Мурад наказав збути місто і зрівнати його з землею, так що тепер там ледь остався якийсь знак. Внаслідок такої жорстокості Мурада мешканці міста Піргос, положеного між Адрианополем і Хорлю, вивтікали з міста і лишили порожні будинки наїзників. Після таких перемог Мурад повернувся до Азії, а в Європі оставив свого брата Солімана".

Після здобуття Дарданелів і півострова Галіполі турецька навала розлилася по Балканській півострові і розпочала систематичне завоювання тодішньої Європи. Там держаться і досі.

Тепер важке питання: А як буде далі?

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Проф. Микола Чубатий.

ІСТОРИЧНІ ШЛЯХИ ПОНЕВОЛЮВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

1.
Чому в Європі вічно неспокоїно?

Чому в Європі вічно неспокоїно, чому там постійно вибухають конфлікти? Таке питання ставить нераз американець людини з Європи. Прямо важко вдуматися тому, що вродився та виріс тут за морем, чого властиво Європа що кількадесять літ стає в огні. Томи цілі, ба не томи, а стоси книжок описують тут в Америці та продумують ради як забезпечити вічний мир. Думки розбіжні, як звичайно, і не видиш з них самої істоти річі, про яку йде.

Поверховний обсерватор політичного життя спихає винуватину на одну особу — 25 літ тому на кайзера, а тепер виключно на Гітлера; а показується, що й кайзер і Гітлер не багато від себе різняться, коли іде про поширення Німеччини коштом сусідних народів. Отже мабуть такі заважає тут не така особа з більшими чи меншими кримінальними інстинктами, а йде про якусь глибшу причину, про якийсь напрямок міжнародного хижацтва, репрезентованого раз одною особою, а іншим разом другою.

Розглядаючи причини воєнних вибухів в Європі слід безсторонно ствердити, що Німеччина не була завжди одним джерелом міжнародних ексцезів в Європі. Істнує ще й поважне друге джерело таких вибухів, а є ним Росія. І тут теж байдуже, як Росією кермує Петро Великий, Катерина II, Микола II, чи Іосиф Сталін. Різниця немає ніякої; Росія як і Німеччина теж хоче поширюватися, завойовуючи сусідні народи, а через це стає причиною неспокоїв в Європі. Теж слід пам'ятати, що теперішню світову війну викликав союз Німеччини та Росії. Якби Росія не була згодилась на такий союз, то можливо й тої війни не було.

Одна й друга держава є отже завойовницька, або, як кажемо, імперіалістична, що поборила пряму до величчя та потуги. Шось подібне як у світі звіринім. Одна звірина спокійна та вдоволена сама собою, не атакує других, тому і живиться звичайно рослинами. Друга атакує окруження і живиться мясом другої звірини. Вона мусить атакувати, має кровожадні інстинкти, вона все воює зі сусідами, щоб добути собі на корм.

Перші виклюють війни, другі стають жертвою їх нападу. Немає сумніву, що Німеччина та Росія це не одинокі завоювальницькі народи в Європі. Іх є більше. Тільки інші є слабші тай не мають змоги доводити до таких великих міжнародних вибухів, як тамті силачі. Наприклад, подібні завоювальницькі нахили має польський нарід. Він теж не вдовольється своєю територією, але напірає на всі сторони та поширюється, куди є змога. Найлекше ще йому поширюватися на територію білоруського та українського народу і він туди прямує.

Були часи, коли Польща була сильна та була таким самим грозним завойовником як Росія чи Німеччина. В 16-тих та на початку 17-го століття Польща дійшла аж за Дніпро, війська польські раз дійшли аж до Москви та посадили на Кремлі, на нішійній троні Іосифа Сталіна, польського корольовича. Але ті часи безвортно минули. Польща ослабла, стала середнім народом, що ще хотів би захопити якусьтам земельку Білоруси, якийсь кавалок України, бо на більше вже не має сили. За той час виростили такі великани як Росія та Німеччина і в порівнанні з ними Польща стала слабою та неспособною звоювати більшого звіра та його зїсти. Імперіалізм є отже причиною неспокоїв в Європі. Воїни є і будуть причиною міжнародних вибухів так довго, доки такому великанови завоювальникови не обітне хтось сильніший пазурів, не ослабить його; Це найпевніша заповідь тривалого миру. Може бути тривалий мир на якийсь час і в другий спосіб, коли завойовникови віддасться другі народи на здїження, що може статися тільки на руїнах всякої міжнародної етики.

Широкі горизонти завойовницькі та вузькі їх жертв.
 В природі кровожадна звірина є помислова та хитра. Вона уміє укладати широкі пляни та обставини, серед яких виконує свій напад на смирного сусіда. Хижацька звірина вміє нераз і причаїтися, і вдавати смирну, щоб в даний момент, добре обібраши, скопити на противника та вхопити його за гортанку. Так само є і з народами завойовницькими.

Український нарід та його хижацькі сусідні.
 У своїй історії український нарід, сам собою мирний та спокійний, мав трьох головних сусідів завойовників, що ставали його змором. Першим були азійські орди починаючи від вчасно історичних печенігів кінчаючи на кримських татарах та турках. По азійських народах прийшла Польща, а по тім, по нішійній Росія. Азійські степові народи, перед татарами, були все слабші від українського народу, але сильно хижацькі. Кидалися на східні пограниччя України, гризли її, кусали та через це ослабляли оборонну силу українського народу. Татари показалися сильнішими, тому завалили стару українську державу над Дніпром, а західно-українську державу так ослабили, що вона потім впаде жертвою другого завойовника — Польщі. Навіть при польським володінні поселені татари на Кримі ще століттями кусали та гризли Україну з полудня. Народ забирався в ясир, край руйнували й не давали змоги організуватися українському народові до оборони проти Польщі. Татари кримські, самі собою малий противник, стали особливою змором, коли оперлися на протекцію та поміч другого азіята — турків. Недолія українського народу та його героїчна боротьба з турками та татарами опівана в народніх думах. Турки та татари були тоді найгрознішим сусідом хижаком українського народу. Тактика боротьби турків та татар проти України була

ОЛ. ЛУГОВИЙ. Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА

ПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ
 У двох частинах

(Перший том трилогії „Огнем і Кровю")

76)

Про генерала Сабурова Павлоцький знає від Володченка. Обчисливши в умі всі переміни побоювання, що полку зовсім не пізнає, буде у ньому чужим і завадою нижчим рангою старшинам. Про Серебренчукова генерал Орчній ще завважив, що полковник за надто обережний та нервовий, тому бригадою по суті командувє не він, а Кулінін-Мушка. Павлоцькому доведеться тимчасово командувати полком. Зо свого боку він повідомив Орчнього, що їде нове дивізійне і корпусне начальство.

А хто така? — без особливо зацікавлення спитав Орчній. Павлоцький пояснив. — Малорос і німець, до того ще з царської свити. З тої свити, Володимире Миколаєвичу, генерали розлазяться наче

вибачте за неестетичне порівняння, воші з жебрацького кожуха. Говорив колись з Гіленшвидтом. Клопотун, не поганий танцюрист, ну, й акратурний, як усіякий німець. Але командантові корпусу кінноти цей примкмет трохи малувано. — Орчній говорив це з якимсь подратуванням. — Щодо нашого безпосереднього начальника, генерала Володченка — знав його ще з академії. Правдивий хитрий малорос, з тих, що і в чистому ступі потрапляють за шось зачепитися. Не злий командант полку, — який з нього буде? начдив? — побачимо... Що до мене — я завжди волів чистих москвичів, татарів, німців, чим наших половинчатих малоросів. Не вгадає!

22) Начдив — військовоє скорочення на чальнич дивізії.

ещ, на яку ногу ступати з ними... — Що хитрий — мав нагоду пізнати і я. Але показався мені ніщо. Трохи може обережний... — Все над муром... Хитрість і обережність, повірте мені. Що в ньому найгірше — так ота половинчатість. Коли ти хахол, українчець, ну так і будь ним, не повіствя ані не деградуєть же за походження. — Орчній дратувався ще більше. — Так ні! Навіть заговорить часом по українськи, а все для того, щоб використати, спритно збудивши ваш кровиний сентимент.

З посланцем надійшов Отаманенко. Зголосив, що доконали сугрій обсаждені сотнями під командою прапорцівців з командантурі. Павлоцький відрекомандував його генералови не зовсім по формі, за те українською мовою. Хлопча зачудувався, переконавшись, що й генерали не дураються говорити по українськи. Орчній²²⁾ радо погодився приділити Отаманенку в чернігівський полк й добутися на його перевід згоди від командни 78-мої пішої дивізії.

Нарано Павлоцький занасяся від генерала Орчнього писаним наказом встановити звязок з дивізією і з ним розпрощався. В супроводі трьох кінних ординарів, на запасних верхових конях з обозу, Павлоцький з Отаманенком вернулися у Раву здати команданту збірним курієм. Командант міста не хотів про те чути. Писаний наказ старого від нього рангою примусив згодитися. Розсталися прирзно, хоча полковник бідався, натіявав, що ось здається толковий старшина, а самохть лізе вовкови в пащу, замість корисно працювати над забезпеченням залізнодорожного вузла.

Через пів години проїздили село, що в ньому ночував колись чернігівський полк перед маршем на Туринку. Вій-

ська в селі не було, на перший погляд нічого в селі не змінялося. Захаля на подвір'я обійств, де Павлоцький ночував. З хати вишшов старий селянин, видно заклопотаний відвиднями, і зовсім не знайомий. Охоче розповів на розпити про попередних господарів, переконавшись, що відіздив йому нічого не загрозує. Вахмістр Волосенко обіцянкі доконав, забрав всіх у Київщину, а старий доглядав господарства своєї сестри, як пояснив, бо його хата ще на весілі згоріла.

Поїхали далі. Відпочувши за ніч коні тьопали бадьоро. Отаманенко виривався наперед, гальонував, скакав через рови. Хлопеч справді зідив зовсім не погано, але не довірив своєму умінню. Павлоцький заспокоював його, що сорому перед старшинами йому не буде, бо їздить зовсім добре; трохи може не по уставному, однак навикне.

З висококорівні розстелився вид на десятки верств. Попри шлях виднілися великі села, мало що не сполучені в одно. Десь не десь попадалися не-

великі гаї, великі будівлі фільварків; — галицька тіснота і мініатюри... Попадалися скрізь на роздорожках і перехрестках високі деревляні хрести розпиттями й образами, часом обіч фігури католицьких зразків, кулями подарівлені... Хрести виднілися й серед дозірваючого збіжка. Отаманенко задеклямував:

— Всюди хрести... О, край проклятий, Куди ні глянь, то всюди Бог роздівить.

— Ого! Ви імпровізуєте? Надзвичайно влучні слова! — похвалив Павлоцький.

— Це не імпровізація, пане полковнику, — скромно озвався Отаманенко. — Це уривок з поезії галицького поета, чи письменника властивіше Маковей.

Маковей?... Чув чи мабуть читав про нього згадку у „Київській Старині". Чи доводилося читати будьяк його праці, не пригадую... Здається ні... Глибоко продумані і влучні ці його слова... Видно людина боїла над долею свого народу.

(Дальше буде).

КУПИТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

РІК ЮБІЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ З ПРИВОДУ 50-ЛІТТЯ У. Н. СОЮЗУ ЗАКІНЧИТЬСЯ З ДНЕМ 30-ГО ГРУДНЯ 1944. ТИМСАМИМ ОСТАЄТЬСЯ ВЖЕ ТІЛЬКИ 53 ДНІ ДО ЗАКІНЧЕННЯ ЦЬОЇ КАМПАНІЇ. ЧИ ВАШ ВІДДІЛ СПОВНИВ УЖЕ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК СУПРОТИ БАТЬКА-СОЮЗУ В ЦЬОМУ РОЦІ ЙОГО ЗОЛОТОГО ЮБІЛЕЮ? ЧИ ПРИДБАВ УЖЕ ВАШ ВІДДІЛ ДІЛЯ СОЮЗУ ПРИНАЙМНІ ТЕ ЧИСЛО ЧЛЕНІВ, ЯКЕ БУЛО ВАМ ПРИЗНАЧЕНЕ? ЯКЩО НІ, ТОДІ СПЬЯТКА ЦЕЛЯ. ОБОВ'ЯЗОК ШЕДЕ ДО КІНЦЯ РОКУ! ДІСТАНЬТЕ ПРИЗНАЧЕНЕ ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ ОБОВ'ЯЗКОВО, КОНЕЧНО! НЕ ДОПУСТИТЕ ДО ТОГО, ЩОБ У СПИСІ ЮБІЛЕЙНИХ СОЮЗОВИХ ПРАЦІВНИКІВ БРАКУВАЛО ВАШОГО ВІДДІЛУ!

Лемківщина перед сто роками

VIII. Деякі народні звичаї й обичаї. Варто ледко сказати про лемківські народні звичаї й обичаї. Між лемками нема деяких загальнонародних звичаїв, та забав, як от нема великодних гайлох. Перший день Великодня обходять лемки зовсім спокійно і то лише в родинним кружку, без гостей". В цей днь всі спочивають і я хочу спокійно мати — каже лемко. Другого й третього дня вже веселіше на селі: Ідуть одні до одного на гостину, обдаровують себе писанками, співають, обливаються водою навіть насильно. В інші свята також нема народних забав. Святочно обходять лемки храмові „празники". Перед празником іде на чужі села до крестиних та знайомих „просатар", який запрошує на празник. Просені й непросені гості прибувають до церкви, а по Службі Божій беруть їх крестині й сваяки до себе на гостину. Запрошені мусять прийти на гостину, колиж нема родини, то ідуть до знайомих або до „панашка". Коли є празник на селі, то про нього чути далеко. В цілому селі чути пісні. Звичайно, коли підопють собі, то не зриваються до біжки, а співають що сили. Празник без горівки не обійдеться. Господар не пустить гостей домів скоро, бо затримає їх на „попразниче", а не рідко і на третій днь вони ще зістаються. Випивши остаточно на здоровля господаря та господарні тоді пускаються домів, співаючи. Коли не заводять, але мовчать або поплачуть. Негайно по похоронах, а часом у триднівку або за тиждень, відбувають поминки, потім винос а за рік річні поминки, котрі називають „обідом". По Службі Божій і по парастах у церкві ідуть на обід до дому помершого, де правильно повинен бути і священник. До обіду засідають наперед мужичини, а як вони відійдуть, засідають жінки, а як вони покінчать, щойно тоді приходить родина. На столі світить воскова свічка, застромлена в хлібі. На столі виллається із свчки хрест, який ще довго нагадує поминки. — За малими дітьми поминки не справляють, лише малу гостину для людей, що виїшли з церкви. Цю гостину називають „погребини". Бувають і меж лемками вечеринці. В одній хаті сходяться з куцільками дівчата, а з ними і парубки. Часом приходять і замульні жінки з сусідства. Тоді всі співають, і повідають собі „приповідки", тобто байки. Старші люди розповідають про свої пригоди з часів молодости. Розповідають собі передання про татар, як то люди перед ними по лісах та печерах ховалися, та про чудесні способи рятунку перед ними. Як де є яка могила або копечі чи фоса, то до неї привязані різні оповідання. Урльопники та вилучені воляки оповідають про те, що пережили при війську та що бачили в чужих краях. Отже такі вечеринці це школа бувальщини і традиції народної. Пиянства на вечеринцях нема і вони не шкідливі, бо відбуваються лише в сусідстві і в присутності старших домашніх.

(В дальшій частині буде мова про відносини в громад).

КОМУНІКАТ УКРАїнсько-АМЕРИКАнського ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

ЯК ВЕСТИ ПРАЦЮ НА МІСЦЯХ?

Відповідь на це дали слідуєчи:

Куртіс Бей, Мл.

Заходом відділів У. Н. Союзу 81, 55, 290 зібрано на святі з нагоди 50-літнього Ювілею нашої організації, яке відбулось у нас 13. серпня б. р. суму \$233.72, яку пересилаємо як вкладку відділів та жертву громадянства на поміч нашим жертвам війни. Працю продовжуємо та бажемо найкращих успіхів в цій відповідальній народній праці.

Андрій Бауцяк, касієр.

Куртіс Бей, Мл.

Відділ 81 У. Н. Союзу засилає жертву перших спомагаючих членів нашого відділу в сумі \$45. Члени, які вже стали спомагаючими членами Допомогового Комітету, бажать Вам великого успіху в праці, а ці члени, котрі ще не заплавили свої складки, нехай не зволікають на пізніше, а то може бути запізно і буде нам всім сором звати себе українцями. Стараймося як один вступити в члени Допомогового Комітету, бо тільки зєднані досягнемо наміченої цілі.

Андрій Бауцяк, секр. 81 від. У. Н. С.

Куртіс Бей, Мл.

Просимо прийати нашу жертву в сумі \$25 на допомогу нашим жертвам війни та бажемо повного успіху у цій великій народній праці. Сума представляє членську вкладку Сест. П. Диви Марії, 290 від. У. Н. С. та вкладку п-ні Варвари Шандровської, Анни Хімняк та Михаліни Новаковської.

В. Шандровська, предс., Мих. Новаковська, секр.

Дітройт, Міш.

На зборах 26 відділу Союзу Українок Америки, днь 20 жовтня б. р. рішено одноголосно стати членами У. А. Допомогового Комітету. Делегаткою обрано п-ню Катерину Хомяк. В тім листі залучено чек на суму \$35, а це вкладку відділу та спомагаючих членок.

Бажемо найкращих успіхів в такому визначному розпочатому ділі.

За 26. від. С. У. А.

А. Кат. Хомяк, секр.

Лудлов, Масс.

В залученню пересилаю членську вкладку 243 відділу У. Н. Союзу та вкладку спомагаючих членів, разом суму \$35. Працю продовжуємо.

Макар Пукіш.

Шікаго, Ілл.

В залученню засилаю вкладки спомагаючих членів У. А.

Допомогового Комітету та бажемо повного успіху. Працю продовжуємо.

Е. Команишин, секр. 55 від. Провідіння.

Еймайра, Н. Й.

В залученню пересилаю 10 доларів, як мою особисту вкладку до нашого власного Українсько-Американського Допомогового Комітету, щоби як найкорше домогти нашому нещасному народови. Пять літ війни знищили наших людей! Вони в голоді і холоді, ограблені, поневіряні, без даху над головою ждуть нашої помочи! А ми, як зачуваємо від людей, вже ведемо свару, знова видвигаємо свої особисті амбіції і замість ставати членами нашої власної допомогової інституції та її піддержувати, якись люди висилають листи по громадах та бентежать наших людей. Чи ці наші делюдки забули вже на терпіння нашого народу? Покажім, що ми організовані громада та всі як один ставаймо в ряди нашої організації — Українсько-Американського Допомогового Комітету!

Т. Котур.

Елмгерст, Н. Й.

At regular business meeting held on October 13th, the members of the Friendly Circle, Branch No. 435 of the Ukrainian National Association, voted unanimously that their lodge become a member of the Ukrainian American Relief Committee. The membership fee of \$10.00 is enclosed herewith. Our Lodge is composed of American-born members of Ukrainian descent, who, although far removed physically from the homeland of their parents, spiritually feel a closeness to the grave situation confronting its people as a result of the destructive forces of war.

Although our group is small numerically, we hope that other younger generation groups have taken similar action, so that pooled together, the efforts of the younger people will bear comparison to those of the older generation.

Respectfully yours, Stephen Kurlak, Secy

Балтімор, Мд.

В залученню пересилаю чек на 50 дол., як членську вкладку від членів 320 від. У. Н. Союзу та бажемо Вам повного успіху в праці. Наша громада з Вами.

Бог помагати Вашій праці.

Г. Шульга, секр.

Хто слідуєчи? Усі ставаймо членами Українського Американського Допомогового Комітету та засилаймо свою вкладку до:

UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 847 N. FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA 23, PA.

ЧИТАЙТЕ УКРАїнські КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МІШ.

Концерт в пам'ять Миколи Лисенка.

Українська Федерация в Мішсегі видала відозву, якою закликає громадянство взяти участь в пошанування 102-гої річниці народження Миколи Лисенка, найбільшого українського композитора. Ближче про програму святоточного концерту, з виступами хорів, визначних артистів і бесідників, а який відбудеться цього місяця, буде подане в оголошеннях.

Микола Лисенко

У відозві читаємо, між іншим, таке:

„Подібно, як Тарас Шевченко, який займає перше місце серед українського народу, як його геній і найбільший поет, так і Микола Лисенко займає перше місце серед українського музичного світу. Він є батьком української пісні та музики. Ці чудові наші пісні й музичні твори, які чує на українських концертах і прослухоу на українських радіо-програмах, в більшості походять з під пера або зі збірків нашого великого композитора Миколи Лисенка. Лисенко є знаний, як найбільший український композитор серед світових композиторів та шанований чужими.

„На концерті мав бути присутній та диригувати злученними хорами наш великий маєстро Олександр Кошиць, од- кан неумолима смерть забрала Його з побіж нас якраз перед самим концертом. Заступити його однак своєю присутністю на концерті його дорога дружина пані Тетяна Кошиць. Дохід з цього концерту був призначений для покійного д-ра Олександра Кошиця на піддержку його старечих літ і здоровля, а тепер буде вручений його дружині для піддержання її життя а може й видання невіданих ще творів покійного Кошиця“.

Українсько-Американський Допомоговий Комітет.

Всі запити слати на адресу: UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE 847 N. FRANKLIN STREET PHILADELPHIA 23, PA.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

27. жовтня 1904.

ЛИСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Допис з 4. жовтня, підписаний буквами М. Л. (треба догадуватися, що це звисний український журналіст Михайло Лозинський — ред.), поміщує такі вiсти: — В липні відбувся у Львові перший зїзд українського учительства Галичини й Буковини. Зїзд випав гарно і щодо числа учасників і щодо поребігу та вислідів нарад. Учителі організувалися в цілі оборони своїх станових інтересів, головню для оборони перед кривдами, яких учителі дізнають за своєю національну принадлежність. На зїзді заложено станове учительське товариство і рішено прийняти тижневик „Промінь“ за учительський орган. „Учитель“, орган Українського Педагогічного Товариства має бути науковим органом українського учительства. Страйк нафтових робітників у Бориславі, між котрими є багато українців, виїшов на користь робітників. Вони дістали підвищу платні і ліпші умови праці. — Дня 30. вересня зібрався на нараді Галицький Союз, до якого поновно вступили українські послі, які виступили з цього союму. До клубу українських послів прийняли також о. Ефимовича, москвофіла, вибраного на місце Олександра Бараньського в бридським повіті. Кажуть, що до Клубу мають бути прийняті Гладжук і Охримович, які не робили сенесі. З клубом має дойти клопотів провідник д-р Е. Олександровський, бб агіте вин, а з ним і д-р Могилницький, о. Богачевський. Старах, Гурик та Остапчук, а від біди і д-р Король (москвофіл) способні до праці, а решта сама збираниця... — На Україні під російським царатом українські революційні партії розвинули живу діяльність з нагоди російсько-японської війни. На війні, між іншими, пропав українець Еуген Деген, один з ліпших любітеців, що містив свої статті в Літературно-Науковім Віснику.

УКРАїнська ГАЗЕТА В КАНАДІ.

Останнє число (четверте) канадської газети „Слово“ представляється так: Всього задрукованого паперу є 792 цалі. З того 513 цалів, себто майже дві третини газети, займають оголошення консервативної партії і бизнесові оголошення, а лише 279 цалів займають такі справи: Російсько-японська війна; новинки; смішне; пердрук „Драма на селі“ і т. п.

РОСІЙСЬКИЙ ЕПІСКОП ГОЛОСИВ ПРОПОВІДІ ПО УКРАїнСЬКИ.

Ціше газета „Свет“, що єпископ Амвросій виголосив кілька проповідей по українськи. Чи то тим самим вже занесено указ із 1876. р., який забороняє українську мову? А коли мико існування цього указу навіть єпископ зважився прилюдно говорити по українськи, то чи це не доказ, що цей указ дурний і несправедливий і що треба його якнайкорше усунути?

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Союзовець, Трентон, Н. Дж.

— Це все правда, що Ви написали. Знаємо про це теж і з інших джерел, чому застій в праці. Та проте не треба піддаватися і таки пробувати щось робити, бо ті перешкоди не вічні. Згодом люди пізнають, чия правда.

о. П. Б. — Дякуємо за добрі новини про успіхи з подажо українських книжок в англійській мові. Добре було б описати, хто купує і хто їх читає, а як читає, то яка в кого думка про ці книжки. Усе це помагає в кампанії, яку мусимо поширювати не ради якогось „бизнесу“, бо його нема, але ради того, щоб поширювати знання про Україну. Ми бажали братись за це інші видання, але є тисячі книжок на складі й їх треба збути хоч на половину.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАїнСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету зложили: Григорій Левиш з Едмайра, Н. П. \$5; Василь Федерко з Олифант, Па., \$5; Ювілейний Комітет Відділів У. Н. Союзу з Олифант, Па., \$10.

Nathan B. Kogan, Chairman Foreign Language Division, said today: Senator Wagner emerges during this last week of the campaign as a certain winner. His opponent has failed completely to sway the love and esteem of the population for the great humanitarian who had done so much for the common man.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ

3 НОТАМИ 50 центів один примірник Замовляйте у книгарні "СВОБОДА" JERSEY CITY 3, N. J. 83 GRAND STREET

Новина! РАДІЕВА ПРОГРАМА Церкви св. Юра в Нью Йорку КОЖНОГО ЧЕТВЕРГА ВЕЧЕРОМ: 8:30 СТАЦІЯ: W.W.R.L 1600. Починається: листопада 9, 1944. Українці! Слушайте її! З хати до хати, З уст до уст Перекажіть всім! А про неї Нам пишіть на таку адресу: BASILIAN FATHERS, 22 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

ОСТОРОЖНО! ЦЕ ВОРОЖЕ МІСТО! — Бачимо, як біжать британські піхотинці, ввійшовши в шойно здобуте голяндське місто, в якому залишилися німецькі снайпери і чатують на життя тих, що прийшли проганяти окупантів.

А ДРЕСА КОМІТЕТУ УКРАїнЦІВ КАНАДІ: UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE, 711 McIntyre Building, Winnipeg, Manitoba, CANADA (Продовження буде).

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—BErgen 4-0237—BRyant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сушні робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядженості. При перенесенні до менше сушних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтід Стейтс Емплоймент Сервіс“.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК ПОРТЕРІВ

РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ

ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важкої воєнної роботи мусять мати доказ звільнення.

FEDERAL

TELEPHONE & RADIO CORP. 591 BROAD ST., NEWARK, N. J.

МАШИНІСТІВ

ОУТСАЙД ПОТРІБНО ЗАРАД ДО ДІЛНОЇ РОБОТИ

SEABOARD MARINE REPAIR CO. 558 Newark St., HOBOKEN, N. J.

ХЛОПЦІВ до ставлення стовпів у круглості

Досвід не потрібний. Можуть заробити до \$75 тижнево. Downtown Bowling, 23 Park Row

HANDYMAN, що вміє керувати форд троком, стала робота, тепер і шовіни.

Коломан Мікстат.

СТАРІЙ ШВЕЦЬ

Мое сумління не малоб спокою, якби я не оповів про одну відвідину у Степана Фільчика, які з нагоди свого походу...

Був це лівий хлопиче, що вічно нарікав саме через тих 22 і 6 золотих. Говорив, що земля від часів революції не родить ніщо доброго і що від того часу, коли коні москалів потоптали її, вона начеб переринулася.

Ремесло йшло би, якби сам Фільчик хотів. Його мала хатина стояла посередині села. У дворі був колодязь, але без журавля та огорожі, тільки обложений камінням, так, що людині треба було сильно нагнувшись, щоб ведром набрати з нього води.

— Чи ви, дядьку Фільчику, знаєте ще мене? Його сива голова після цього питання розколіхалась. — Безперечно... безперечно... — пригадавав, а рукою гладив собі чоло й бороду, найменше тиждень неголену.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

JOHN WANAMAKER

має роботи для MARKERS & CHECKERS STOCK MEN & BOYS

Мусить уміти читати говор. по англ. Голосинськ Personnel office, 12th fl. 9th Street & Broadway, N. Y.

JOHN WANAMAKER

має роботи для MARKERS & CHECKERS

ФАБРИЧНИХ РОБІТНИКІВ

ДОСВІД НЕ ПОТРІБНИЙ ДОБРА ПЛАТНЯ

РЕQUANAC RUBBER CO. MAIN ST., BUTLER, N. J.

Моловика мити горшки, мешк. готель, бічне стурарт. Hotel Alden, 82nd St., Central Park West, N. Y. C.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

JOHN WANAMAKER

має роботи для ЖІНОК ДО ЧИЩЕННЯ ГОДИНИ ВІД 11 РАНО ДО 6. П. М. 6-денний тиждень

КУПІТЬТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ні спокою, а даю вам слово, що ремесло нічого не приносить. Як часто кричу на них: Чи не можете носити свої знішені драпаки кудись інде? Чи нема на світі іншого шевця, що ви завше тільки мені їх піднісіть?

— Та так, але чи знаєте, за чим я прийшов до вас? — Мабуть чи не... — сказав настрашений і крадьки кинув оком на мої черевки.

— Мій приятель хоче вас тут нарисувати для себе. — Мене? — усміхнувся й поглядив свої сіді вуса. — Справді?

— Ціаком поважно, — потвердив мій товариш чемпо. — Хочемо вас видрукувати в одній книзі.

— В книзі, а на що? Панове, ви робите собі з мене жарти! — Мусить це бути, дядьку Фільчику. Одягніться та терпеливо сидіть тільки пів години, поки вас не нарисують.

Фільчик пошкрябався за вухом: — Ох, це погана річ. Я бажав би бути за горами. Це вже не для мене, ге-ге! — І глянув на мене з таким безнадійним виразом обличчя, що я ледви стримався від сміху.

— Не будьте твердолобі, дядьку! Ми скоріше відісе не відійдемо. Візьміть скоро на себе кожух! — Я? Кожух? Тепер в ці гарячі дні? Діти будуть сміятися з мене... — Кожух — це головна річ! — Ага, вже знаю — ви хочете намалювати той кожух — але де я його маю?

Сумно склонив голову та його очі блукали по кімнаті, мабуть бачили той старий кожух в уяві. „Кожний кожух добрий“, — додав я. — Пронизиво поглянув на мене, начеб з мого обличчя хотів вичитати причину нашого дивного бажання. Потім задумано почав прохажуватися по кімнаті, вимахуючи у лівій руці мішком тютюну.

— Коли це мусить бути, тоді в ім'я Боже, нехай буде! І цьому підпорядкуюсь, але роблю це тільки для вас. Ваш батько був моїм добрим господарем. Отже, прошу, зачинайте! — Зняв кожух з темно ляміною, що висів в кутку за дверми, кинув на себе і покритий

ВІДНОВИЛИ ТОРГОВЛЮ ШКІЛЬНИМИ АВТОБУСАМИ.

ВАШИНГТОН. — Бюро Оборонної Транспортної оголосило, що від 15 жовтня вже можна продавати і купувати шкільні автобуси з другої руки.

А ДРЕСА СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КАНАДСЬКИХ ВОЯКІВ У ЛОНДОНІ.

UKRAINIAN CANADIAN SERVICE-MEN'S ASSOCIATION The Vicarage, 218 Sussex Gardens Paddington, London W. 2, ENGLAND.

долі сів на стілець біля вікна, де було краще світло. Приятель отворив записник і почав увіковічувати велике кістяке обличчя. Фільчик сидів непорушно, ані поту, що прясно стікав йому з чола, не витирав, бо було гаряче (було це серед літа, а дотого ще у кожусі!), відтак голова його повільно падала і повки закрились... сон занунав ним.

По добрій годині пробудив його голос маляра: — Уже готове, пане Фільчик! Я з цікавості побіг до маляра і хоч це був тільки шкіц, я пізнав старого дуже добре, особливо вираз його очей був знаменитий.

— Виглядаєте наче державний муж, дядьку Фільчик. — Ну — де властиво подивісся? — бурмотів собі під носом, приступаючи до засувки стола. — Що? Ви не хочете ані поглянути на себе? — Ні, нізашо у світі! Я цілий рік ані разу не подивлюсь до дзеркала. Сховайте собі тільки той ваш протокол папе!

А коли це говорив, перекинув у повітря ножами, голками, дротами та ремнями. — Хе-хе-хе! — ну, а цей червяк не поточили його — чи може вороши його схопили? Де же ти подівся? — Ага, ти тут, ти псяче вухо!

Витягнув пальцями срібний гріш і приступаючи до маляра, хотів дати йому в руки.цей сміявся й ховав перед старією рукою. — Алез що ви робите, дядьку Фільчик? Там ми маємо дякувати вам! — Ну, гаразд — бурмотів — але я знаю, як це випадає...

І був так у цьому переконаний, що це на дворі старався силоміць всунути маляреві гроші — а я побився би об заклад, що це були його останні гроші!

З малярської мови переклав: Ф. Беркут.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбуваються в суботу, 11 листопада, в год. 7. вечір, в домі Громад, 3322 Н. Лаврес ул.

ГЕРИ, ІНД. — Повідомляємо всіх членів відділу 100, що місячні збори будуть відбуватися кожного місяця в другу неділю по першій.

МОНСЕН, ПА. Місячні збори Тов. Згоди, від. 294, відбуваються 12 листопада, в гал. де все, в год. 8. вечір.

МОНСЕН, ПА. — Повідомляю, що збори Тов. Мир, від. 324, відбуваються в суботу вечір, 11 листопада, в домі Укр. Громад при 23 і 25 Брані.

МОНСЕН, ПА. — Повідомляю, що збори Тов. Мир, від. 324, відбуваються в суботу вечір, 11 листопада, в домі Укр. Громад при 23 і 25 Брані.

ШАКАГО, ІЛЛ. — Бр. св. Юрія, від. 379, повідомляю всіх своїх членів, що місячні збори відбуваються 12 листопада, в год. 12:30 попол., в Доми Владів. 845 Н. Вестері Еве.

МОНСЕН, ПА. — Місячні збори Бр. св. Ан. Петра і Павла, від. 338, відбуваються 12 листопада, в год. 2. попол., в українській гал. на 2 вул. 213 Скумекер Еве.

ДІТРОИТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляю членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 12 листопада, в год. 1. попол., в У. А. О. 2965 Карпендер ул.

ТАМАСТОН, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 421, відбує збори 11 листопада, в 8. годині вечір, в українській гал. на Проспект ул.

ГАМТРАМК, МІШ. — Повідомляю всіх членів і членів, що збори Тов. ім. Маркіна Пашкевича, від. 94, відбуваються в неділю, 12 листопада, в 1:30 попол., в У. Д. Каюбі, 2376 Грейлінг Стр.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. — Збори Тов. Укр. Січ, від. 182, відбуваються в неділю, 12 листопада, в год. 3. попол., в гал. парохіяльній, 45-47 Говп Еве, Пасейк. На порядку нарад є Тов. справи до погодження, тому

ПОВІДОМЛЕННЯ Отрим повідомляємо урядників відділів У. Н. Союзу, що організатор А. Маланчук працює тепер над організуванням нових членів в окрузі міста Нью Йорку і його адреса є така: A. MALANCHUK c/o Mid-Park Hotel 14 Irvington Place New York 3, N. Y.

ТАРЗАН, ч. 1069. Остерога.

„Арештуйте його!“ — закликав Джонатан Вакер, показуючи на Тарзана. „Він схопив мою внучку“.

„Ми саме вас беремо під арешт“ — заявив провідник. „Ми довідалися, яку роллю ви грали в тій нещасті“.

Тоді провідник звернувся до Тарзана: „Не знаємо, як вам дякувати за те, що ви нас вратували з тої біди“.

„Та найбільшою загрозою є всетаки горилі!“ — відповів поважно Тарзан. — „Це вони вкрали внучку Вакера“.

Дня 15. жовтня 1944 р. помер у 75. році життя СЕМЕН БУНАРСЬКИЙ, член від. 702 У. Н. Союзу в Клівленді, О.

Похорон відбувся 18. жовтня в українській катол. церкві. Тіло спочиває на церковнім цвинтарі. В. Р. П. Д. Шмагала, секр.

НА ПРОДАЖ БУЧЕРНЯ І ГРОСЕРІЯ В РАЧЕСТЕР, Н. Й.

З причини смерті мого мужа спродати, або викупити, новомодну бучерею і гросерію. Новомодні м'ясні машини. Добра вироблені бізнес 20 літ у тім самим місці. Інтересованих прошу голоситись до: АННА АНТОНІВ 174 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

ДАРОМ

ВІШЛЕМО Кожному зразок (SAMPLE) КАРПАТСЬКОГО ЧАЮ з найкращого гірського цвілія, на недомогання жолудка, печічки і нірок. Велика пачка коштує 50¢. ● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство призначають тим, що терплять на шпиртний кашель, біль горла і задуху. Пачка коштує 50¢. ● ЗІЛЛЯ НА БОЛОНИ НОГИ. Дуже поміне. Яй його уживати, надруковано на баксі. Велика пачка 50¢. ● МІШАНИ КОРИННЯ, на неспрастиві, брак апетиту, корчі. Добре також на запах до горинкі. Пачка 50¢.

Замовлення посилайте на адресу: UKRAINIAN BAZAAR 170 E. 4th St., New York, N. Y.

МИРОН ЛИТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслу́га шира і чесна 801 SPRINGFIELD AVENUE, corner Harrison Place IRVINGTON, N. J. Phone: ESsex 3-9090

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН І вище ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN FUNERAL HOME 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИК заряджує погребам по \$150 ціні так низькій як ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals at low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИК Занимається похоронами в БРОКЛІН, БРОКЛІН, НЬЮ ЙОРК, ОКОЛИЦЬ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-8368 BRANCH OFFICE & LABEL: 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel.: MElrose 5-5577